

Ceny prenumeraty

We Lwowie: miesięcznie 2 kor., za codzienną, dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy. Z przesyłką poczt. w kraju i monarchii miesięcz. 2 k. 20 h. 2-krót. 3 k. — h. kwart. 6 k. 60 h. wysyłką 9 k. — h. rocznie 26 k. 40 h. pocztow. 36 k. — h. W Niemczech: miesięcznie 4 kor. W innych państwach Związku pocztowego miesięcznie 5 koron. Zmiana adresu pocztowego 40 hal. Redakcja, Administracja, Drukarnia Lwów, ulica Chorążczyzny 17—19.

Słowo Polskie

wychodzi 2 razy dziennie

Ceny ogłoszeń

Ogłoszenia (inseraty) za 1 wiersz petitowy lub jego miejsce 20 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 halerzy. Nekrologia za wiersz petit. 60 hal. Doniesienia o ślubach, zaręczynach i t. p. wiadomości po 1 kor. za wiersz. Drohne ogłoszenia za wyraz 6 hal., najmniej 60 halerzy. Wyrazy grubszym pismem liczą się podwójnie. Ceny oddzielnych numerów Nr. popołudn. 6 h. z przesyłką 8 h. Nr. poranny 4 h. z przesyłką 6 h. Drobnym rękopisów nie zwraca się

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Listy w sprawach prenumeraty i odbioru pisma, ogłoszenia, reklamacje uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegramów: Słowo Lwów. — Nr. telefonu 541.

Wydawca: inż. WACŁAW WOLSKI.

Kalendarz lwowski.

Sobota: 15. listopada.

Wschód słońca 7:16, zachód 4:14.

Imiona. Rz.-kat. Dziś: Leopolda w. Jutro: Otmara Op. — Gr.-kat. Dziś: Akindyna. Jutro: Akepsyny. — Słow. Dziś: Przybysława. Jutro: Radomira.

Wystawy stałe. Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych. Plac Św. Ducha, 10. Codziennie (oprócz poniedziałku) od 8. 10 do 4. Oplata w dni powszed. 60 hal. W niedzielę 30 h. — Miejska wystawa okazów przemysłu krajowego, pl. Halicki, dom niegdyś Biesiadeckich. Wstęp wolny.

Muzea i biblioteki. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Biblioteka od godz. 9 do 2 z wyjątkiem dni świąt; muzeum we wtorki i piątki także od 3 do 5 popoł. Bez opłaty. — Muzeum im. Dzieduszyckich, ulica Teatralna, 18. Wstęp za zgłoszeniem się w zarządzie (chwilowo). Bez opłaty. — Muzeum przemysłowe miejskie otwarte codziennie, prócz poniedziałków, od godziny 9 do 3 popołudniu, w dni świąteczne od godziny 10 do 1. popołudn. Biblioteka muzealna od godziny 9 do 12 i od 5 do 8 w. Bez opłaty. — Biblioteka uniwersytecka. Codziennie oprócz dni świąt. od g. 12 do 2 popoł. i od 4 do 7 wieczorem. — Biblioteka i pracownia „Naukowego Tow. im. Szewczeni”. Codziennie od g. 2 do 6 popoł. (oprócz niedziel i świąt ruskich).

Panoramy. Kościusko pod Raclawicami. Plac powyższy w parku Kilińskiego. Od g. 9 do zmroku za opłatą. — Chromo-fotoskop. Pasaż Mikolascha. Codziennie od g. 10 r. do 10 wieczór. (Tatry). Wejście 20 hal. — Foto-plastikon. Pasaż Hausmana. Codziennie od g. 10 rano do 10 wieczór. (Z Helgolandu do Kilonii i Norwegii). Wejście 20 hal.

Teatry. Teatr miejski. Dziś: „Miarka za miarkę”, dramat Szekspira. — Jutro popołudniu: „Śpiący rycerz”, widowisko fantastyczne S. Friedberga. Wieczorem: „Świat na opak”, operetka K. Kapellera. Początek o godzinie 7 w.

Teatr ludowy przy ul. Zimorowicza l. 17. Dziś: „Maż z grzechności” Abrahamowicza i Roszkowskiego. — Jutro popołudniu: „Zamarstynów się bawi” czyli „Biedni”, sztuka L. Świdorskiego. Wieczorem: „Biedna dziewczyna”, wodewil Krena i Lindaua. Początek o g. 7 1/2.

Koncerty. W Filharmonii (b. teatr Skarbowski). Dziś: „Wielki koncert Wagnerowski” ze współudziałem Aleksandra Bandrowskiego, Ireny Bohuss i Adama Ludwiga. — Jutro: „Koncert popularny”. Początek o godzinie 7 1/2 w. — Dziś: Koncert połączonej muzyki wojskowych w Kasynie wojskowym (ul. Fredry) o g. 8 w.

Odczyty i wykłady. Szkoła nauk politycznych (ul. Trzeciego Maja l. 5). P. W. Studnicki: „Zasady ekonomii politycznej” o g. 7 w.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. Dziś: Prof. dr. Winiarz: „Ustrój społeczny i polityczny Polski” (Szkoła realna, Kamienna 2). — P. Juliusz Tenner: „O sztuce czytania” (Zakład chemiczny, Długosza l. 6) o g. 7 1/2 w. — Jutro: P. K. Elias: „Budowa systemu słonecznego” (Zakład fizyczny, Długosza 3) o g. 5 popoł.

W uniwersytecie ludowym A. Mickiewicza: Odczyt inż. Wójcickiego pt. „Psychologia dziecka” o g. 8 w.

Posiedzenia i zgromadzenia. Dziś: Zgromadzenie krawców katolickich w „Gwieździe” o g. 5 popoł. — Walne Zgromadzenie „Ogniska” o g. 7 1/2 w. — Jutro: Nadzwyczajne walne zgromadzenie „Czytelnia kolejowej” o g. 3 pop. — Posiedzenie „Kółka polonistów” o g. 10 rano w sali I uniwer.

Wieczorki i zabawy. Dziś: Przedstawienie amator. w Kasynie miejskim o g. 7 w. — Jutro: Wielki jarmark z tomolą Tow. „Pomoc szkolna” w „Domu narodnym” o g. 7 w. — Wieczór muzyczny w Stow. kupców i młodzieży handlowej (ul. Czarneckiego) o g. 7 w. — Wieczorek z tańcami w „Gwieździe” o g. 8. — Wieczór humorystyczny Fiszera w „Sokole” o g. 8 w.

Spostrzeżenia meteorologiczne (z obserwatorium astronom. Politechniki) w d. 14 listopada b. r.:

Godzina	Cisnienie w mm.	Temperatura C.	Wiatr	Opad w 24 g. (g. 2 pp)	Temperatura Naj-wyższa	Naj-niższa
7 rano	743.7	- 2.4	oisza			
2 popoł.	743.0	+ 4.0	S1		+4.2	-2.6
9 wiecz.	742.3	- 2.0	SSW1			

Uwagi: Pogoda.

Prognoza na dziś: Pogoda, przymrozek.

Rada państwa.

(Depesze „Słowa Polskiego“).

Wiedeń, 15 listopada.

Wczorajsze posiedzenie Izby było daleko spokojniejsze, pomimo, iż porządek dzienny obejmował tak drażliwą kwestję, jak ostatnie wybory sejmowe, zwłaszcza ich *clou*, tj. wybór uzupełniający na Favoriten, gdzie antysemita Prochaska zwyciężył wodza socjalistów dra Adlera. Widocznie obie strony już wyczerpały główny arsenał wymysłów, gdyż wczorajsze były rzucane rzadziej i w tonie minorowym. Podczas mowy p. Pernerstorfera — antysemita wyszli z sali obrad. Oto przebieg posiedzenia:

Wybory sejmowe przed forum parlamentu. P. Pernerstorfer zarzuca, że większa część dowodów przytoczonych przez poprzedniego

mówcę (Gessmana) opiera się na kłamstwie. Wzywa rząd, aby zarządził jak najsurowsze śledztwo co do wszystkich faktów, na które powołał się Gessmann, i wynik śledztwa podał do wiadomości Izby.

Pernerstorfer przedkłada Izbie plan „domu robotniczego”, aby wykazać nieprawdziwość twierdzenia, że z okien domu rzucano szklankami na ulicę. Następnie atakuje w ostrych słowach Luegera i partycję chrześcijańsko społeczną. Zaznacza, że nietylko urzędnicy magistratu, ale cała biurokracja Dolnej Austrii aż do najwyższego szefa administracji pozostaje pod wpływem Luegera. Stwierdza, że przy wtargnięciu policyi do „domu robotniczego”, który to czyn kwalifikuje jako zakłócenie spokoju domowego, 43 osób było rannych, przyczem żołnierze policyjni odznaczyli się wielką dzikością, a nawet poszczególni żołnierze niszczyli przedmioty w domu robotniczym.

Dalej atakuje mówca w ostry sposób szefa gabinetu. Napada ponownie na Luegera za to, że ten zarzucił socjalnym demokratom mord i prowadzenie agitacji za pośrednictwem prostytutek. Nazywa dlatego Luegera prostym oszczercą, człowiekiem bez czci i wiary, pospolitym ulicznikiem („Lausbube“).

Prezydent Izby protestuje przeciw podobnemu wyrażaniu się o pośle i przywołuje mówcę do porządku.

Również przywołuje do porządku Riegera, który nazwał Luegera „Schuft”. (Żywe protesty wśród socjalistów.)

W końcu przemówienia prezydent posłów przywołał Pernerstorfera do porządku za ataki na chrześcijańsko-socjalnych. (Protesty u socjalnych demokratów.)

P. Pernerstorfer powiada, że partya chrześcijańsko-socjalna wzięła asumpt z zajęć na Favoriten do czynienia zarzutów socjalistom. Ale zorganizowana partya robotnicza dobrze jest wyszkolona i za tęga, aby dać się porwać do nieopatrnego kroku, podczas gdy partya chrześcijańsko-socjalna do wszystkiego jest zdolna, nawet do zbrodni. (Prezydent przywołuje mówcę do porządku). Pernerstorfer czyni 2 wnioski dodatkowe.

Zabiera głos dr. Koerber.

Dr. Koerber oświadcza, że rząd poczynił wszelkie zarządzenia, aby przy wyborach zapewniona była wyborcom wolność i zawsze w ten sposób postąpi, gdyż jest to jego obowiązkiem. Wobec namiętnych ataków poprzedniego mówcy na policyę i szkalowania poszczególnych organów władz, zauważa prezydent ministrów, że już we wtorek w odpowiedzi na interpelację mówił, opierając się na zeznaniach świadków, dotychczas przesłuchanych, a naturalnie uwzględni tak samo wszelkie zeznania dalszych świadków.

Mówca zapewnia Izbę, że jest zupełnie bezstronny i nie daje się żadnym ubocznym wpływom powodować, że z wyniku śledztwa wyciągnie stosowne konsekwencje, jak nakazują ustawa i sprawiedliwość. Co się tyczy ataków poprzedniego mówcy na swą osobę prezydent ministrów zaznacza, że przechodzi nad tem do porządku dziennego, gdyż w Izbie tej musi się być przygotowanym na podobne ataki.

Po Koerberze przemawiał radca rządu Brzezowski, opisując na podstawie aktów urzędowych zajścia na Favoriten. Następnie mówili: Vogler contra, wreszcie Axmann. Na tem dyskusję zamknięto i wybrano generalnych mówców, poczem posiedzenie zamknięto.

Następnie we wtorek o godz. 11 przedpołudniem.

Podwyższenie listy cywilnej.

Wiedeń. Pod koniec wczorajszego posiedzenia Izby posłów prezydent ministrów dr. Koerber przedłożył projekt ustawy w przedmiocie podwyższenia listy cywilnej cesarza.

Sytuacja.

(Dep. „Słowa Polskiego“).

Konferencye.

Praga. Narodni Listy dooszą, że premier Koerber konferował przedwczoraj przez dłuższy czas

z prezesem klubu młodoczeskiego Pacakiem, wczoraj zaś konferował Koerber z członkami parlamentarnej komisji czeskiej i szlachty czeskiej, jakoteż z przywódcami wiernokonstytucyjnej niemieckiej szlachty. Koerber szuka nowej podstawy dla uregulowania sprawy językowej, a dopiero wówczas, kiedy tę podstawę znajdzie, ma się zebrać czesko-niemiecka konferencya. Gdyby zaś ta konferencya wydała pomyślny rezultat, wówczas ma nastąpić rekonstrukcyja gabinetu z Koerberem na czele. Narodni Listy powiadają jednak dalej, że mimo tych wszystkich usiłowań i przedsięwzięć, położenie tak jak było, jest i nadal bardzo krytyczne.

Wiedeń. Wczoraj toczyły się przez cały dzień rokowania pomiędzy rozmaitymi wybitniejszymi przywódcami stronnictw, a także pomiędzy stronnictwami a rządem. Rokowania te jednak do ostatniej chwili nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Prawdopodobnie przez dziś i dalej aż do posiedzenia we wtorek będą te rokowania prywatnie dalej prowadzone, a nawet spodziewają się, że do wtorku nastąpi już jakie takie wyjaśnienie sytuacji.

Rada ministrów i interwencya cesarza.

Wiedeń. Koerber był wczoraj na audyencyi u cesarza a wczoraj także odbywała się przez dłuższy czas Rada ministrów. Powszechnie sądzą, że dzięki interwencyi cesarza, zażegnane będzie obecne przesilenie. Wczorajsza audyencya Koerbera u cesarza oraz Rada ministrów stoją z tem w związku. Do wczorajszej Rady ministrów przywiązują wielką wagę polityczną.

Nowe modyfikacye ustawy wojskowej.

Praga. Bohemia i Narodni Listy donoszą zgodnie, że rząd zdecydował się do ponownej zmiany przedłożonej ustawy wojskowej. Mianowicie rząd gotów jest zmniejszyć liczbę rezerwistów zapasowych przeznaczonych do czynnej służby.

Sejm węgierski.

(Dep. Słowa Polskiego).

Budapeszt. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu węgierskiego prezydent min. Szell przedłożył „projekt ustawy o podwyższeniu listy cywilnej”. Ustawa rozciąga się na lat 10 i w motywach zaznacza, że podwyższenie listy wynosi 22 proc. sumy dotychczasowej, podczas gdy koszta utrzymania dworu zwiększyły się o 38 proc. Prezydent Izby hr. Apponyi zapowiada, że przedłożenie to po wydrukowaniu przydzielone zostanie komisji skarbowej. (Protesty na lewicy.)

P. Bela Barabasz (niezawisły) żąda przydzielenia tej ustawy sekeyom. Po przemówieniu Szella znaczną większością głosów uchwalono przekazać to przedłożenie komisji.

Z kolei nastąpiło sprawozdanie komisji weryfikacyjnej o nadużyciach przy ostatnich wyborach do Sejmu w Csongradzie. Komisya nie żąda zaspensowania prawa wyborczego w tym okręgu, bo chociaż kurya królewska unieważniła wybór posła Barossa z powodu rozpijania wyborców, to ostatnie nie zostało stwierdzone. Votum mniejszości partyi niezawisłej domaga się odrzucenia tego wniosku komisji. W imiennem głosowaniu wniosek komisji odrzucono 221 głosami przeciw 46, przyjęto zaś wniosek mniejszości. Tem samem uchwalono prawo wyborcze z okręgu Csongrad zawiesić na cały obecny okres ustawodawczy, co będzie ogłoszone w dzienniku urzędowym i w dotyczących gminach plakatami przez dni 60.

Budapeszt. Podczas wczorajszej rozprawy nad przedłożeniem o podwyższeniu listy cywilnej cesarza mianowicie nad kwestyą czy to przedłożenie odesłać odrazu do komisji, czy też do sekeyi, przyszło do bardzo żywej wymiany zdań. Między innymi poseł Ratkay odezwał si w te słowa:

„Ministrowie powinni byli zwrócić uwagę króla na to, iż ten znajduje się wobec żebraków. (Wielki hałas na prawicy, żywe okrzyki i przytakiwania ze strony skrajnej lewicy). Gdyby się rząd był zwrócił do sprawiedliwego i rycerskiego umysłu króla, wtedy król sam byłby zażądał usunięcia tego przedmiotu z porządku dziennego”. (Żywe oklaski ze strony skrajnej lewicy).

Budapeszt. Przedłożenie rządowe w sprawie podwyższenia listy cywilnej cesarza zawiera nowość w tym kierunku, że podwyższenie to ma nastąpić już od 1. stycznia 1902 a więc uchwała ma obowiązywać o cały rok wstecz, a koszt, jakie wypadną na rok 1902 mają być pokryte w drodze kredytów dodatkowych. Przedłożenie zawiera podwyższenie listy cywilnej cesarza na lat 10.

Budapeszt. Komisya dla *incompatibilitas* rozpatrywała wczoraj sprawę posła Popkovicza i orzekła, że stanowisko jego jako redaktora wydawanego przy pomocy rządu węgierskiego, serbskiego pisma ludowego nie sprzeciwia się piastowaniu mandatu poselskiego.

Budapeszt. Komisya wojskowa Izby posłów Sejmu węgierskiego uchwaliła wczoraj całe przedłożenie o kontyngencie rekrutów.

Burza w parlamencie niemieckim.

(Dep. „Słowa Polskiego“).

Berlin. W dalszym ciągu obrad w parlamencie socjalny demokrata Sudikun przypomniał, że wniósł przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Aichbüchlera w sprawie zmiany sposobu imiennego głosowania. Prezydent Ballestrem zaznacza, że wniosek Sudikuna sprzeciwia się regulaminowi. Po długich wywodach wnioskodawcy zapytał prezydent o decyzję Izby, która orzekła, że wniosek jest niedopuszczalny.

Głosowanie nad wnioskiem Aichbüchlera było ostatnim głosowaniem imiennym według dotychczasowego sposobu. Wniosek Aichbüchlera uchwalono 197 głosami przeciw 78.

Wynik głosowania przyjęli socjaliści wielką wrzawą. Służba przygotowuje nowe kartki do głosowań imiennych. Rozpoczęto w dalszym ciągu dyskusję nad taryfą cłową. Poseł Broemel (wolnom.) wnosi przejście do porządku dziennego nad paragrafem, będącym w dyskusji i uzasadnia swój wniosek, nad którym odbywa się z kolei imienne głosowanie już w nowej formie. Służba, zaopatrzona w urny, wraz z sekretarzami chodzi wśród posłów i zbiera kartki do głosowania, co zwłaszcza u socjalistów dość czasu zabiera. Po 18 minutach stwierdza prezydent, że wniosek Broemla 197 głosami przeciw 71 odrzucony. Prezydent zawiadamia, że oficjalna lista głosowania będzie w ciągu godziny spisana w biurach Izby, poczem kartki głosowania będą opieczętowane.

Pomiędzy socjalistami a sekretarzem Hinburgiem przychodzi do bardzo żywej sprzeczki. Socjalista Antrick zarzuca sekretarzowi, że dopuścił się sfałszowania liczby głosów i zaniedba kontroli nad oddawaniem kartek. Socjaliści Singer i Bebel zarzucają, że nie sekretarze osobiście, lecz niektórzy posłowie wprost rzucali kartki do urny, co jest przeciwnie przepisom i usuwa się z pod kontroli sekretarzy, ponieważ posłowie mogli po kilka kartek rzucać do urny. (Wrzawa na prawicy). Prezydent Ballestrem przyrzeka zwracać na to szczególną uwagę.

Sekretarz Hinburg twierdzi, że osobiście kontrolował oddawanie głosów. (Głosy ze strony socjalistów: „To nieprawda“). Prezydent zapytuje kto to powiedział. Wstaje Antrick, a prezydent przywołuje go do porządku. Antrick woła: Przecież był szwindel. Prezydent ponownie przywołuje go do porządku i powiada: Jesteśmy przecież w niemieckim parlamencie. Bebel oświadcza, że socjaliści kontrolowali bacznie głosowanie i przyszli do przekonania, że sekretarz Hinburg nie mógł sam należycie kontrolować. Prezydent: Nikt nie jest powołany do kontrolowania, tylko ja. (Żywe oklaski na prawicy i centrum). Następnie po dyskusji przyjęto §§. 9 i 10 taryfy cłowej. Posiedzenie zamknięte.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu p. Tiedemann w dyskusji nad wnioskiem w przedmiocie zmiany regulaminu przemawiał przeciw 21 poprawkom, wniesionym przez socjalistów. Zdaniem mowy poprawki te zawierają bądź rzeczy całkiem naturalne, bądź dążą do przewleknięcia sposobu głosowania, bądź zdradzają widoczną tendencję wyszydzenia wnioskodawców. Wczorajsze zajęcia — mówił Tiedemann — pokazały, że tak dalej iść nie może. Nie możemy robić parlamentu pośmiewiskiem całego świata. Pp. Bebel i Singer wczoraj odkryli zamiary socjalistów.

Wiceprezydent zarządza głosowanie nad wnioskiem przejścia do porządku dziennego nad poprawkami socjalistów.

P. Thiele (soc.) żąda głosu do postawienia pytania i zaczyna mówić. Wiceprezydent woła: „Głosujemy już, więc nie mogę nikomu dać głosu“. Powstaje wielka wrzawa. Socjaliści podnoszą krzyk. Thiele mówi dalej, ale w hałasie ogólnym nie można go zrozumieć. Wiceprezydent nieustannie dzwoni. Wreszcie nastaje spokój, poczem Izba 194 głosami przeciw 76 uchwała przejść do porządku dziennego nad postawionymi przez socjalistów poprawkami.

Depesze „Słowa Polskiego“

z dnia 15 listopada.

Podjeźdźni goście.

Kałuż. Żandarmerya tutejsza przytrzymała w czwartek 4 poddanych rosyjskich, przybyłych tutaj

podobno wprost z Petersburga. Przytrzymani nie mieli żadnych przy sobie dokumentów i podawali się jako szlifierze kos. Rosyjanie ci mieli zamiar przedostać się przez Karpaty — do Węgier. Przytrzymano ich w tutejszym starostwie do dalszego wyjaśnienia sprawy. O wypadku zawiadomiono konsulat rosyjski we Lwowie.

Pożar.

Kałuż. W Uhrynowie średnim zgorzało onegdaj doszczętnie trzynaście gospodarstw. Wydział powiatowy tutejszy zwrócił się do posła E. Abrahamowicza z prośbą o wyjednanie dla pogorzalców zapomogi państwowej.

Święto austriackie.

Wiedeń. Dzisiaj, w sobotę, w święto Leopolda, patrona górnej i dolnej Austrii, giełda wiedeńska zamknięta.

(Z powodu święta Leopolda nie wyjdą również pisma wiedeńskie ani dziś popołudniu, ani jutro, w niedzielę rano).

Mianowania i przeniesienia w sądownictwie.

Wiedeń. Wiener Ztg. ogłasza: Prezydent ministrów jako minister sprawiedliwości przeniósł adjunkta sądowego Franciszka Trznadla z Brzeska do Krakowa i zamianował adjunktami auskultantów Ludwika Summer-Brasona dla Radomyśla i dra Józefa Moskwę dla Brzeska.

Likwidacja Banku węgierskiego dla handlu i przemysłu.

Budapeszt. Na wczorajszym posiedzeniu dyrekcji Banku węgierskiego dla handlu i przemysłu jednomyślnie uchwalono zwołać na 29 bm. nadzwyczajne zgromadzenie akcyonaryuszy i przedłożyć na niem wniosek likwidacji przedsiębiorstwa ze względu na niepomyślne stosunki na targu przemysłowym.

Zdrowie cesarza.

Wiedeń. Fremdenblatt donosi, że cesarz pozostał także wczoraj w apartamentach zamku schönbrunńskiego, ale nie leżał i załatwiał bieżące sprawy państwowe. Noc przepędził dobrze.

Rouvier następcą Combesa?

Wiedeń. Neue Freie Presse donosi z Paryża, że należy oczekiwać rychłego upadku gabinetu Combesa. W kołach poselskich objawia się dążenie wytworzenia większości parlamentarnej bez grupy socjalistycznej. Na czele tego ruchu stoi obecny minister skarbu Rouvier i on podobno jest w stanie stworzyć tę nową większość. Uważają go zatem za przyszłego prezydenta gabinetu i następcę Combesa.

Brutalność.

Praga. Z Królowego Hradca (Königgrätz) donoszą praskiemu Cas'owi o skandalicznym zajściu, jakie miał porucznik 42 pp. Szell, synowiec węgierskiego prezydenta ministrów. Porucznik Szell miał na ulicy sprzeczkę z uczniami tamtejszej szkoły realnej i przy tem zajściu tak dalece się zapomniał, iż na ulicy począł bić studentów. Jednego z nich chwycił za gardło i zaczął okładać go razami po plecach. Dyrekcja szkoły realnej zrobiła doniesienie do Rady szkolnej, a także do komendy wojskowej. Porucznik Szell wychodzi na miasto tylko pod strażą 20 żołnierzy, bojąc się, aby go na ulicy nie obito.

Sprawy południowej Afryki.

Londyn. Pomiędzy dowódcami boerskimi a Chamberlainem odbyła się konferencja w celu ułożenia kilku spraw spornych. Boerscy komendanci żądali podwyższenia zapomogi angielskiej z 3 milionów na 8 milionów, następnie zupełnej amnestyi dla powstańców z Kolonii kaplandzkiej i pozwolenia powrotu europejskim delegatom Boerów. Chamberlain dwóm ostatnim żądaniom wręcz odmówił, co do podwyższenia subwencji zaś oświadczył, że podczas swej podróży po Afryce, zastanowi się nad położeniem kraju i da potem odpowiedź.

Londyn. Do Daily Mail donoszą z Johannesburga, że panuje tam ogromny brak robotników tak, że prawie 1/3 część min złotych nie jest w ruchu.

Balon do sterowania.

Mantes. (Agencja Hawasa). Wczorajsza próba balonu do kierowania Lebaudiego udała się w zupełności. Balon poruszał się we wszystkich kierunkach i wykonywał obroty przeciw wiatrowi, a unosił z szybkością 40 klm. na godzinę.

Nowy dom gry.

Ateny. Z Korfu donoszą, iż zamierzają tam urządzić dom gry podobnie jak w Monaco. Założenie tego domu gry ma się odbyć pod pretekstem urządzenia wielkiego zakładu hydropatycznego, który będzie płaszczykiem, pod którym rozmaici panowie będą mogli przegrywać fortuny.

Echa rewelacji Rumbolda.

Londyn. W Izbie gmin Malcolm (konserwatysta) zapytał, czy były ambasador w Wiedniu Rumbold otrzymał pozwolenie rządu na ogłoszenie swych pamiętników, zawierających wiadomości o krajach, w których był upelnomocniony. Podsekretarz stanu Cranborne odpowiedział, że Rumbold nie zasięgnął przyzwolenia rządu, ale w razach ogłoszenia pamiętników natury prywatnej, lub o sprawach takich, jak w mowie będące, przyzwolenie rządu nie jest abso-

lutnie konieczne. Publikacja ze strony zastępcy Anglii bez zezwolenia sekretarza stanu byłaby co najwyżej wówczas naganną, gdyby odnosiła się do zajęć świeżej daty, o których autor dowiedział się podczas swej urzędowej działalności.

Londyn. „Pale Male Gazette“ donosi, że rząd angielski postanowił byłemu ambasadorowi angielskiemu w Wiedniu Sir Horace Rumbold'owi za ogłoszenie pamiętników bez poprzedniej autoryzacji ze strony rządu angielskiego zniżyć pensję. Z drugiej strony donoszą, że rząd angielski postanowił zderawuować niektóre ustępy w tych pamiętnikach, zwłaszcza zaś te, które są nieprzyjemne dla Niemiec.

Echa defraudacyi w Pradze.

Praga. W sprawie defraudacyi kasy im. św. Wacława uwięziono wczoraj niejakiego Henryka Bilego byłego rewidenta kasy. Bily miał stosunki z osobami, które dopuściły się defraudacyi a nawet przyłapano go na tajnej schadzce na cmentarzu z żoną jednego z uwięzionych. Znalezione przy nim liczne podejrzane papiery, które dały powód do jego uwięzienia.

Zmiany w dyplomacyi austr.

Wiedeń. W grudniu nastąpią pewne zmiany w austr. ciele dyplomatycznym zagranicą, wskutek zgonu hr. A. Wodzickiego oraz ustąpienia hr. Kuefsteina w Bernie. Otóż na stanowisko w Brukseli upatrzeni są: hr. Brandis, obecny ambasador w Lizbonie, hr. Zichy w Monachium i hr. Clary w Dreźnie. Następcą hr. Kuefsteina w Bernie szw. będzie obecny poseł austro-węg. w Belgradzie baron Heidler-Egeregg, którego zastąpi znowu dr. Konstany Dumba, obecnie przydzielony do ambasady w Paryżu. To ostatnie stanowisko zajmie wreszcie hr. Karol Kiński.

Melancholia carowej.

Petersburg. Donoszą, że u carowej pozostała ostatnia choroba smutne następstwa, mianowicie mają się okazywać u niej symptomy bardzo niebezpiecznej melancholii. Tem też tłumaczą powołanie wykładowych psychiatrów do Liwadyi.

Zażegnane strajki.

Lens. Strajk uważać można za ukończony. Większość górników powróciła do pracy.

Marsylia. Strajk w tutejszym rewirze węglowym ukończony.

Denain. Wczoraj rano wszyscy górnicy podjęli roboty. Część kownicy cofnięto.

Przesilenie rządowe w Hiszpanii.

Madryt. Sagasta złożył misję utworzenia gabinetu, król jednak powierzył mu ją ponownie.

Szef policyi paryskiej i „Gaulois“.

Paryż. Szef policyi Cochefort cofnął swą skargę przeciw dziennikarzowi „Gaulois“, ponieważ pismo zgodziło się zamieścić żądane oświadczenie.

Wybuchy wulkaniczne.

Auchland. Na wyspie Savaii wybuchł gwałtownie wulkan, wyrzucając olbrzymie masy popiołu i lawy. Utworzyło się 6 nowych kraterów.

Skupeczyna.

Belgrad. Skupeczyna, zwołana teraz na sesję, nie będzie na razie odbywała posiedzeń, nowy gabinet bowiem chce się najpierw przekonać, czy ma za sobą większość. Będzie to możliwe tylko wtedy, jeśli umiarkowani radykali połączą się z postępowcami.

Echa wizyty rumuńskiej w Bułgarii.

Wiedeń. Korespondent sofijski pisma Die Zeit rozmawiał z premierem Danewem, który oświadczył, że moralne sukcesy wizyty króla Karola w Bułgarii, przeszły znacznie jego oczekiwania. Sądzi on, że obecnie wszystkie długoletnie kwestye sporne w państwach naddunajskich będą z korzyścią dla interesowanych wyrównane.

Sofia. Król Karol przed opuszczeniem Bułgarii przesłał telegram witający do cara, w którym wspominał o rosyjsko-rumuńskim braterstwie broni na polu bitwy pod Plewną.

Obrazca posła rumuńskiego w Londynie.

Londyn. Jewish Chronicle donosi, że poseł rumuński przy dworze angielskim nie został zaproszony na bankiet, z okazji objęcia urzędowania przez nowego lordmajora, aczkolwiek wszyscy inni członkowie ciała dyplomatycznego wzięli w nim udział. Fakt ten wywołał w świecie dyplomatycznym rozmaite komentarze i będzie przedmiotem interpe-lacyi w Izbie gmin.

Anarchiści przed sądem.

Genewa. Odbył się tu proces przeciw głośnemu anarchiście Bertoniemu i towarzyszą. Bertoniemu pozwolono wygłosić „apoteozę anarchizmu przeszłości“. „Nie myślałem — mówił on — o rewolucyi w Genewie, gdyż to byłoby głupstwem, ale rewolucya jest w powietrzu i stanie się faktem, którego jednak my już nie dożyjemy. Jeśli mnie zaszadzie, to będzie to sprawiedliwość klasowa!“ Bertoniego skazano na rok więzienia.

Także wielbił sztuk pięknych.

Berlin. „Localanzeiger“ donosi z Londynu, że pewien magnat nazwiskiem Ponnure, rzekomo

znany z wielkiego zamiłowania do sztuk pięknych i antropologii, ustanowił w testamencie spadkobiercą... cesarza Wilhelma II.

Akcyja węgierskich socjalistów.

Budapeszt. Kierownictwo węgierskiej partii socjalno-demokratycznej zwołuje liczne zgromadzenia protestacyjne przeciw nowej ustawie wojskowej, przeciw podwyższeniu listy cywilnej cesarza, takoteż przeciw nowej ustawie o wychodźstwie. Zgromadzenia te odbędą się po miastach i gminach wiejskich. Dotychczas zapowiedziano 100 takich zgromadzeń.

Rentier carski nad Arnem.

Rzym. Z Liworna donoszą, że Wks. Paweł ze swą nową małżonką opuścił to miasto i przeniósł się do Florencji, gdzie najął sobie piękną willę. Donoszą tu równocześnie z Petersburga, że teraz w zupełnie formalny sposób wykluczono Wks. z listy dworu cesarskiego i że mu równocześnie wyznaczono roczną rentę w wysokości miliona franków.

Nowa opera.

Frankfurt. Premiera operowa Humperdincka, twórcy „Jasia i Małgosi” p. t. „Różyczka ciernista” (*Dornröschen*) nie doznała tu powodzenia.

Samobójstwo studentki.

Zürich. 18-letnia studentka medycyny, Chana Katzman, pochodząca z Rostowa, otrula się zapochną cyankali. Powodem rozpaczliwego czynu ma być melancholia.

Turecki basza — profesorem niemieckim.

Berlin. Dra Dükringa-baszę, który obecnie znajduje się w Stambule w służbie tureckiej, powołano na profesora chorób skórnych na uniwersytecie kiloskim.

Wiedeń. Zmarł tu znany bankier Zygmunt Bauer.

Poznań. Wczoraj popołudniu odbyło się w obecności przedstawicieli władz poświęcenie biblioteki im. cesarza Wilhelma.

Petersburg. Rosyjska Agencja telegraficzna zaprzecza rozpowszechnioną zagranicą wiadomość, jakoby psychiatra Merszejewskij powołany został do Liwadii.

Szef sekcyjny Freiberg.

(A) Hrabia Taaffe miał dwóch urzędników do aktorstwa politycznego: Freiberga, zmarłego w sobotę i Blumenstocka-Halbana, który przeniósł się latem do wiedeńskości.

Blumenstock-Halban był dyrektorem kancelarii Izby poselskiej, Freiberg stał za rządów Taaffego na czele departamentu prasowego w prezydium ministrów.

Do Freiberga czuł Taaffe pewną słabość, jaką zawsze czuje autor do tego z dzieł własnych, które mu się najmniej udało. Freiberg przybył z Pragi czeskiej do Wiednia w epoce gabinetu Carlosa Anersperga, gdy Taaffe był wiceprezesem rady ministrów. Jako stenograf i reporter polityczny umiał zwrócić uwagę hrabiego z Ellischau, który go też mimo braku wszelkich studiów zamianował konceptistą ministeryalnym wnet po zostaniu prezesem gabinetu (26 września 1868).

Zamianowany przez Taaffego, Freiberg nie czuł najmniejszych skrupułów być następnie sekretarzem przybocznym największego wroga Taaffego, ministra bez teki dr. Józefa Ungra. Wtedy też celem zrobienia wyższej kariery przyjął chrzest, czyli poszedł drogą, jaką nieszczęściem dla Austrii idzie większość awanturników politycznych, począwszy od Warrensa, prawej ręki Bacha, a skończywszy na okazach doby ostatniej, ludzi bez zasad, bez wiary, pełnych cynizmu, gotowych do każdego łotrstwa, byle tylko robić karierę.

Gdy Unger upadł, Freiberg zaawansował na radcę sekcyjnego; Stremayr zamianował go kierownikiem biura prasowego na prośbę Taaffego. Nie wiedział, że Freiberg, służąc centralistom, utrzymywał też cichaczem stosunki z Taaffem, który siedząc jako namiestnik w Innsbrucku (1871-1879), czekał na chwilę ponownego schwywania steru rządu. Freiberg, postawiony na czele departamentu prasowego, pracował na rzecz Taaffego, który też po zostaniu po raz wtóry prezesem gabinetu (12 sierpnia 1879), nagroził go rangą radcy ministeryalnego.

Od tej pory przez całe lat 14 Freiberg pozostawał na stanowisku szefa prasowego. Łatwo sobie wyobrazić, jakie posiadał wpływy, jaką tworzył potęgę. Nawet hr. Taaffe, wyborny znawca ludzi i stosunków, widział niekiedy swe plany i zamiary pokrzyżowanymi przez własnego podwładnego.

Freiberg był może pierwszym, który nadał tak zwanemu „Pressleiterowi” nieproporcjonalnie wielki wpływ na politykę wewnętrzną Austrii; który z departamentu prasowego wytworzył rodzaj rządu pobocznego, tem szkodliwszego, im mniej odpowiedzialnego; który znieprawiał do reszty prasę austro-niemiecką wzięciem jej na gadzinowy obrok, powiększając w sposób nie zawsze czysty. Z owych czasów pochodzi autentyczne odezwanie się Taaffego o Freibergu. Pytano się go dlaczego przekłada Freiberga nad Blumenstocka-Halbana, choć ten drugi jest człowiekiem o wykształceniu literackim i ma studia prawnicze.

— Kochany panie — odparł Taaffe z właściwym sobie uśmiechem — Blumenstocka nie mogę użyć do każdej misji. Ma bowiem za mało charakteru, by być bez charakteru. Freiberg natomiast podejmie się każdego zlecenia.

Gdy Taaffe upadł, posłizgnęła się chwilowo noga i Freibergowi. Ministrowie koalicyjni chcieli mu dać emeryturę. Lecz Freiberg pokazał zęby. Za dużo wiedział, by kapitulować bez oporu. Skończyło się na urlopie.

Hr. Badeni powołał Freiberga, idąc za radą wi Taaffego, na szefa swej kancelarii w prezydium ministrów. Z wielu błędów hrabiego Kazimierza był to jeden z cięższych. Ponieważ nie znał terenu wiedeńskiego w tym stopniu, co Taaffe, stał się bezwiednie zależnym od własnego szefa kancelarii. Jak Freiberg nadużywał swego stanowiska w sposób najrozmaitszy, pokazała bardzo brudna sprawa zakupu polowy dziennika *Reichswehr*. Ta sprawa skreśliła też kark Freibergowi. Gautsch dał mu w 1897 r. dymisyje.

Karta z działalnością Freiberga jako szefa departamentu prasowego powinna tworzyć ostrzeżenie dla każdego gabinetu w Austrii, by nie pozwalał grać temu departamentowi roli rządu pobocznego. Niestety chwila obecna uczy, że to ostrzeżenie poszło na marne....

Z sali sądowej.

Przed sądem przysięgłych.

(Morderstwo z zazdrości.)

Lwów, 15 listopada.

Przed sądem przysięgłych stanął wczoraj Stefan Goła, 37-letni wdowiec, rolnik z Ławrykowa, oskarżony o morderstwo Justyna Pawłyka. Powodem do morderstwa była zazdrość. Stefan miał stosunek miłosny z Julią Sałą, z którą miał się niebawem żenić. Wkrótce jednak Stefan znalazł rywala w osobie Justyna Pawłyka i choć ten był brzydki, bez nosa, Julia okazywała dla niego sympatyę, bo ten ostatni miał grunt i chałupę, a oskarżony Stefan tylko urodę. Niedługo Pawłyk zaczął bywać u Sałów, co Gołę bardzo gniewało, lecz jeszcze nie wierzył temu, by tak ładna dziewczyna, jak Julia, wybrała „beznośnego”. Aż tu dnia 18 lipca b. r. zobaczył oskarżony rywala swego w domu Sałów swobodnie rozmawiającego z Julią. Zawrzało w Stefanie. Skierował więc swe kroki do izby Sałów, by rozmówić się z Julią. Lecz niewdzięczna Julia zamknęła przed nim drzwi. Powstała awantura, w której Julia lekko skaleczyła Stefana. Zirykowany Goła cofnął się, postanawiając pozbyć się już raz niebezpiecznego rywala, zwłaszcza, że już przedtem odgrażał się, że go zabije.

Udał się więc dnia tego wieczorem do swej chaty, uspił swego syna, a następnie podążył do zagrody Markowicza, w którego stodołę sypiał zwykle Justyn.

Przy blasku księżycy ujrzał oskarżony rywala — spał. Stefan podniósł motykę i opuścił, trafiwszy rywala w pierś. Lecz widać uderzenie było za słabe, bo Justyn Pawłyk tylko obudził się, a następnie znów zasnął. Na to tylko czekał Stefan. Wymierzył raz drugi, tym razem w głowę. Uderzenie było straszne. Jeden zęb motyki ugrzązł aż w mózgu rywala, a drugi wbił się pod oko. Rywal w kilka dni zmarł. Aresztowany przyznał się do czynu, dodał jednak przed sędzią śledczym, że był pijany.

Rozprawie przewodniczył radca Szymonowicz, oskarża prokurator Prokopowicz, broni oskarżonego dr. Oleśnicki. Do rozprawy powołano kilkunastu świadków.

*

Wczoraj wieczorem zapadł wyrok w sprawie Stefana Gole. Sędziom przysięgłym postawiono dwa pytania, a mianowicie jedno w kierunku zbrodni morderstwa, drugie zaś w kierunku zbrodni zabójstwa.

Po naradzie sędziowie domagali się postawienia jeszcze jednego pytania dodatkowego, mianowicie, że Goła popełnił zbrodnię w występku pijanstwa. Żądaniu temu trybunał odmówił z powodu, że nawet sam oskarżony nie tłumaczył się przy rozprawie, jakoby popełnił zbrodnię w stanie pijanym.

Po naradzie sędziowie przysięgli pytanie w kierunku zbrodni morderstwa zaprzeczyli jednogłośnie, potwierdzili zaś ośmiu głosami pytanie w kierunku zbrodni zabójstwa. Wziąwszy pod uwagę liczne okoliczności łagodzące — trybunał skazał Gołę na 1½ roku ciężkiego więzienia, zastrzonego postem i ciemnicą w dniu popełnienia zbrodni.

(Agenci emigracyjni.)

Lwów, 15 listopada.

Rozprawa przeciwko Bazylemu Sidelnikowi skończyła się nadspodziewanie wczoraj wieczorem. Odczytano w ciągu niej cały stos aktów, poczem zabrał głos obrońca dr. Solański i domagał się uwolnienia klienta, kładąc główny nacisk na zadawnienie sprawy. Motyw ten posłużył trybunałowi przy ferowaniu wyroku, a chwila ta była bardzo dramatyczna.

Oto Sidelnik, który jest epileptykiem, wskutek

wzruszenia, dostał napadu i długi czas minął, zanim wrócił do przytomności. Potem dopiero ogłoszono mu wyrok, uwalniający go od winy i kary.

Wiadomości bieżące.

— **P. Artur Gruszecki**, znany zaszczytne powieściopisarz bawi w naszym mieście.

— **Prof. dr. Kazimierz Twardowski** wyjechał do Wiednia, zaproszony przez tamtejsze Towarzystwo filozoficzne do wygłoszenia odczytu na dorocznym walnym zgromadzeniu. Prof. Twardowski, b. docent uniwersyteckiego, należał do założycieli owego towarzystwa i był przez lat kilka jego wiceprezesem. Odczyt prof. Twardowskiego ma tytuł: „Z psychologii pojęć”.

— **Nadużycia solne.** Przed kilku dniami donosiliśmy o nadużyciach popełnianych przy zakupie soli w salinach. Oszustwo polegało na fałszowaniu czeków, a wynikała szkoda ma dochodzić do 20,000 koron. Zresztą sumy szkody jeszcze nie ustalono, szkondrum trwa dalej. W związku jednak z tą sprawą jest zasuspendowanie urzędnika biura solnego wydziału krajowego p. Kajetana Filipkowskiego a to z powodu niewłaściwego prowadzenia ksiąg kontowych. Dalsze dochodzenia w toku.

— **Bankiet pożegnalny.** Onegdaj żegnało grono lekarzy szpitala powszechnego i liczni koledzy ustępującego ze stanowiska sekundaryusza oddziału chirurgicznego dra Fecltera. W bankiecie urządzonym w hotelu Europejskim wzięło udział około 60 przedstawicieli świata lekarskiego. Z szeregu toastów najserdeczniejszym był toast dra Ziembickiego, który żegnał w ustępującym koleżę i towarzysza pracy przez lat ośm. Dr. Feclter opuszcza Lwów celem objęcia posady dyrektora nowego szpitala w Jarosławiu.

— **Walne zgromadzenie Bratniej pomocy akad.** odbyło się wczoraj wieczór przy licznych bardzo udziale członków. Po dłuższej dyskusji nad sprawozdaniem przedłożonym przez wydział zeszłoroczny, uchwalono absolutorium i uznanie. Przewodniczącym na rok następny wybrano p. Jana Antoniewicza (powtórnie), zastępcą p. Mikołaja Kordasiewicza, skarbnikiem I. p. Michała Kochańskiego, skarbnikiem II. p. Gr. Bułkowskiego. Wybór wydziału odbędzie się w przyszłym tygodniu.

— **Komisya lustracyjna** wybrała z grona Rady miejskiej dla przeprowadzenia szkondrum rozmaitych kas, których aż kilkadziesiąt znajduje się w magistracie i dla poczynienia odpowiednich uwag i wniosków — ukończyła już swoje czynności. Prezes komisji prof. Dziwiński i dr. Lisiewicz ujeli uwagi swe w olbrzymie, bo kilkadziesiąt arkuszy druku obejmujące sprawozdanie. Jest ono już w druku i niebawem zostanie doręczone radnym. Rzeczy, zawarte w tem sprawozdaniu mają być arcyciekawe.

— **Defraudacyę** popełnił, jak wiadomo, kontroler kasy miejskiej w Gródku, niejaki Engel. Fakt ten przypominamy na tem miejscu dlatego, że piątkowa *N. Fr. Presse* zamieszcza depeszę ze Lwowa o defraudacyi *bei der Lemberger Stadtkasse*, czyniąc Engla kontrolerem kasy stołecznej. Nie wątpimy, że prezydium miasta Lwowa postara się o sprostowanie tej wiadomości, która obleciała już niestety świat, szerząc o stolicy kraju tak niepoehlebne, a nieprawdziwe wieści.

— **Ogień pokojowy.** Wczoraj o pół do 9 wieczorem w ul. Ruskiej pod l. 12 wybuchł w mieszkaniu krawcowej ogień pokojowy. Jeden z robotników zapalił świecę przez nieostrożność bal waty, która w jednej chwili strzeliła płomieniem, aż pod strop izby. Wezwana straż pożarna miejska stłumiła ogień w śród ogromnego zbiegowiska.

— **Odwołanie koncertu.** Z powodów od komitetu niezależnych, koncert dla młodzieży, który miał się odbyć w sali Sokoła na dochód IV koła T. S. L. d. 16 b. m. został odłożony.

Dziś o godzinie 7 wieczorem odbędzie się ślub w kościele OO. Bernardynów panny Stanisławy Kościukówny z panem Hipolitem Rygłem.

Depesze z ostatniej chwili.

Humbertowie w Brazylii?

Paryż. Sędzia śledczy, prowadzący sprawę Humbertów, otrzymał wiadomości, że słynna ta rodzinica znajduje się w Brazylii i poczynił kroki, celem wydania ich Francji. Ta niby energia w poszukiwaniach za Humbertami, którzy już pół roku temu uciekli z Paryża, tłumacząc zbliżającym się terminem debaty w parlamencie nad interpelacją w sprawie Humbertów, która odbyć się ma 5 grudnia.

Międzynarodowe święto muzyczne.

Berlin. Z okazji odsłonięcia pomnika Ryszarda Wagnera w przyszłym roku odbędzie się tu wielki „Festival” muzyczny, który potrwa 8 dni. W specjalnie zbudować się mającej hali koncertowej będą orkiestry wszystkich muzykalnych ludów kulturowych; grać więc będą: wiedeńska orkiestra Straussa, amerykańska Souzy, paryska pod kierunkiem Massoneta, praska pod dyrekcją Dworaka, polska pod kierunkiem Młosa, włoska z Mascagnim, nadto węgierska, rosyjska, szwedzka etc. „Festival” rozpocznie się 1 października.

Depesze handlowe.

Z targu pieniężnego.

Wiedeń, 15 listopada. Zamknięcie wczorajszej giełdy: popół notowano: Akcje austr. Zakł. kredytowego 666—, Akcje węgier. Zakładu kredytowego 704'95, Akcje anglo-banku 272—, Akcje Unionbanku 527'50, Akcje Länderbanku ku 388'25, Akcje Bankvereinu 448—, Akcje Bodencrediti 909—, Akcje gal. Banku hipotecznego 535—, Akcje kole państwowych 694—, Akcje kolei południowych 71—, Akcje Tramway A. —, B. —, Akcje kolei Elbethal 452—, Akcje kolei półn. —, Akcje kolei czern. —, Akcje Alpiny 353'25, Akcje Rima Muranyi 468'50, Akcje Prag. Towarzystwa żel 1405—, Akcje Fabryk broni 308—, Akcje tureckie tytoniowe 335—, Oblig. węg. ind. 97'50, Renta majowa 101'05, Austr. Renta koronowa 100'05, Węg. Renta koronowa 97'55, 56 l. Listy Tow. kredziem. 95'85, 4 proc. listy Banku kraj. 96'75, 4 1/2 proc. listy Banku kraj. 101—, 4 proc. listy Banku hip. 96'75, 4 1/2 proc. listy Banku hip. 100'15, 5 proc. listy Banku hip. 110—, 4 proc. Gal. Obligacji propinac. 98'90, 4 proc. Gal. poz. kraj. z 1893 r. 97'60, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 94'30, Losy tureckie 113'50, Marki 116'95, Ruble 252'75, Kredyty —, Alpiny —, Węg. kred. —, Unionbank —, Koleje państw —

Uspokojenie: po silnym przebiegu, następnie z powodu braku interesów i słabych notowań zagranicznych osłabione.

Berlin, 15 listopada. Przy zamknięciu onegdajszej giełdy: Kredyty 210'10, Staatsbahn 149—, Disconto Comandit 186'90, Berlin Tow. handl. 154'90, Laura 199'25, Bohumery 167—, Kolej półn. wschodnio-Pruska —, Rubel za gotówkę 216'55, Kolej warsz.-wied. 181'75, Kolej morza śródziemnego 85'90, Kolej Meridionalna 130'25, Losy tureckie 123'50, Renta włoska —, „Harpener“ kopalnia węgla 165'90, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsolidacja —, Lombardy 18'50, Kolej Henry 98'10, Niemiecki bank narodowy 115'40, Kanada Proferred 123'30, Akcje żegluga hamburskiej 96'60, Kurs warszawski —

Budapeszt, 15 listopada. Wczorajsza giełda: Węgierska renta złota 120'40, Węgierska renta koronowa 97'60, Węgierski bank kredytowy 707'50, Węgierski bank dla przem. i handlu 18—, Węg. bank hipoteczny 466—, Węg. bank eskontowy 442'50, Austriacki bank kredytowy 669'50, Rima Murany 470—, Budapeszt kolej. miejska 616'75, Kolej południowa 72—, Austr.-węg. kolej Państw. 695—

Tendencja silna.

Berlin, 15 listopada. Wczorajsza giełda wieczorna: 4 proc. węgierska renta złota 101'75, Węgierska renta koronowa 98'30, Austr. akcje kredytowe 210'10, Staatsbahn 149'10, Lombardy 18'50, Disconto Comandit 186'90, Ruble 216'55. Tendencja słaba.

Frankfurt, 15 listopada. Wczorajsza giełda wieczorna: Austr. renta papierowa 101'50, Austr. renta srebrna 101'35, Austr. renta złota 103'10, Austr. akcje kredytowe 211'20, Staatsbahn 149'70, Lombardy 18'90, 4 pr. austr. renta koronowa 100'80. Tendencja silniejsza.

Hamburg, 14 listopada. Wczorajsza giełda wieczorna: Austr. renta srebrna 101'15, Austr. akcje kredytowe 211'30, Losy z r. 1860 —, Staatsbahn 149'50, Lombardy 18'50, Austr. renta złota 102'20, Węgierska renta złota 101'80.

Tendencja silna.

Paryż, 14 listopada. Wczorajsza giełda wieczorna: 4 proc. hiszpańskie Extérieurs 85'85, Credit foncier 750—, Bank ottomański 591—

Tendencja mdła.

Targ zbożowy i towarowy.

Budapeszt, 15 listopada. Pszenica na paźdz. — do —, Pszenica na kwiecień kor. 7'53 do 7'54, Żyto na paźdz. — do —, Żyto na kwiecień 6'34 do 6'55, Owies na paźdz. — do —, Owies na kwiecień 6'36 do 6'38, Kukurudza na sierpień — do —, Kukurudza na maj 5'75 do 5'76, Rzepak na sierpień 11'80 do 11'90

Pogoda zimno.

Odpowiedzialny redaktor:

Józef Ziemiński.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Dla dogodności inserujących zaprowadziło *Słowo Polskie*

KORRESPONDENTKI INSERATOWE

Móre nabywać można w Administracji, we wszystkich biurach dzienników i trafikach, po cenie **60, 90, 120, 150, 180** halerzy. — Korespondentki inseratowe upoważniają do umieszczenia ogłoszenia w *Słowie Polskim* o **10, 15, 20, 25** lub **30** wyrazach.

Wyjaśnien dotyczących drobnych ogłoszeń udziela Administracja „Słowa Polskiego“ po otrzymaniu marki pocztowej na odpowiedź.

Doniesienia osobiste.

Za ryzyko 500 zł. dam 50.000 zł. „Szczęście p. r. Lwów. z poważaniem Szczęście. 10747 1

Jakakolwiek kobieta trochę posażna znajdzie dobrego męża „Szczęście“ p. r. Lwów. 10748 1

„Faun“ p. r. Tarnów ma widokówkę na pocztę. 10752 1

Dwie panny izr. korespondowałyby w celach matrymonialnych z dwoma panami, także starszymi pod „Hymen“ p. r. Złoczów. 10752 1

Zygmunt 300. Dobrze.

10733 1

P. B. Wróciłem czwartek rano, więc będę tam dobiro przysły piątek, dziękuję bardzo za oba listy. 10751 1

Zawrę znajomość z inteligentną kobietą. Zgłoszenia pod 1141 Adm. „Słowa Polskiego“. 10750 1

Cud: ziemia o pięknym wyglądzie, blondynka, 17 lat, władająca wszystkimi europejskimi językami, pragnie przyjąć posadę gospodyni u starego kawalera lub młodego wdowca. Post. Rest. Kazia. 10749 1

Inteligentną paniąkę za żonę z posagiem 4000 kor. otrzyma żyd, mający chęć i zdolność przystąpienia na spółnika do rentownego interesu lub chęć otworzyć zakład retuszer, który mieć będzie pomocniczkę. Anonimów nie uwzględnia się. Heulay, Przemysł. 10561 2—1

Maryan. Serdecznie dziękuję — chorować nie wolno — dla mnie. Pisać dużo. Uściski. 10767 1

Słodka grusza. Serd. dziękuję za list, pragnąłbym korespondować. Najserdeczniejsza. Amor. 10760 1

Wdowiec, lat 50, urzędnik państwowy z prawem do awansu i emerytury z braku znajomości poszukuje na tej drodze towarzyszy życia, panny lub wdowy, w wieku 30 do 40 lat z posagiem 3.000 zł. Za dyskretyę ręczy słowem honoru „Urzędnik“ poste restante „Stanisławów, główna poczta. 10756 2—1

Rozmaite.

Skład płócien Korczyńskich i bielizny gotowej Lwów Halicka 16. Poleca bieliznę wełnianą damską i męską w wielkim wyborze, oraz kołdry na wełnianej wacie i materace włosienne. 9821 30—1

Pierwszy krajowy zakład wyrobu gorsetów, Lwów, Jagiellońska 2, I. p. 9684

Apteka Dursta w Brzeżanach, poszukuje ucznia z jedno lub dwuroczną praktyką. 10295 3-2

Waaen! dla właścicieli domów Rury wodociągowe zabezpieczają przeciw zamarzaniu i uznaniem, jako najlepsze, nolaniami „Karpfos“ Henryk Eber, Lwów. 10373 4

Lwów, ul. Teatralna 1. 7. (naprzeciw głównej wejścia kościoła katedralnego) F. Kornecki i Sp. polecają najtaniej: jedwabie, wełny, flanelo, barchany, płótna, szyfony, chustki zimowe etc. 10459

Chłopca z 3 kl. wydz. oddam do handlu galanteryjnego na praktykę. „H. N.“ ul. Karmeliaka 40. III. piętro Kraków. 10633 2—1

„Merkury“

Gazeta Losowa i Handlowa. Wychodzi 2 i 16 każdego miesiąca.

TREŚĆ nr. 21.: Losowania. Nasze błędy. Zachowanie kartelu naftowego i akcje schodnickie. Defraudacje. Kronika handlowa. Przegląd giełdowy. Kursy i t. d.

Z końcem roku otrzymują wszyscy abonenci **bezpłatnie** Rocznik finansowy na rok 1903 i kalendarzyk bankowy.

Adres administracji: Kraków, Rynek gł. 5. Całoroczna prenumerata kosztuje 3 kor. 60 hal., półroczna 1 kor. 80 hal. do końca roku 60 hal. 10411 2

Z powodu zupełnego zwinięcia oddziału gotowych ubrań męskich i dziecięcych jakoteż futer wysprzedają takowe o 30 proc. niżej cen fabrycznych

Zamówienia na miary i nadal przyjmować będę w moim domu przy **pl. Kapitulnym 13**, mezanin, i jak dotychczas starać się będę moich PT. Gości co do jakości towarów i wykonania roboty zadowolić.

Z poważaniem
David Schwarzwald.

10497

W Pasażu Mikolascha otworzyliśmy od wejścia z ul. Kopernika 9701

Biuro sprzedaży Słowa Polskiego

tamże składać można prenumeratę miejscową, nabywać pojedyncze numery *Słowa Polskiego*, jakoteż nasze wydawnictwa, z których przypominamy nasze nowości:

Wacław Gąsiorowski: „Huragan“, powieść historyczna w 3 tomach. Cena 6 kor., w opr. 7 kor. 80 hal.

Dr. Głabiński: „Zamach na uniwersytet polski we Lwowie“. Cena 1 kor.

A. Gruszecki: „Większością“, cena 2 kor. w op. 2'60.

Marceli Prévost: „Szczęście w małżeństwie“ tłumaczyła Anastazyja Świdarska. Cena 60 hal.

Wiesław Sclavus: „Ugodowcy“, powieść. Cena 3 kor. w oprawie 3'60.

Administracja „Słowa Polskiego“ we Lwowie.

Podziękowanie.

Nie mogąc osobiście wszystkim złożyć podziękowania, chcę na tej drodze wyrazić moją serdeczną podziękę całemu przedsiębiorstwu budowy kolei Przeworsk-Bachórz za troskliwe zajęcie się pogrzebem śp. męża mego „Ludwika“, jakoteż tym Pp., którzy raczyli oddać mu ostatnią posługę. Przedewszystkiem zaś dziękuję Panu dr. Kowalewskiemu, fizykowi w Przeworsku za Jego nadzwyczajną, pełną poświęcenia opiekę lekarską nad moim śp. mężem, jakoteż za okazanie serca i życzliwości, które w tej ciężkiej chwili było dla mnie kojącym balsamem.

10772 1
Adelina Ziotecka, Przeworsk.

Kursy Giełdy Wiedeńskiej z dnia 13 listopada 1902.

Kursy o ile inaczey nie poano obliczone są na 100 koron nominalnej wartości i za gotówkę

Ogólny dług państwa.	
Jednolity dług państwa.	101 10
banknotach, maj—listopad.	101 10
lut—sierpień.	100 90
w srebrze styczeń—lipiec.	100 85
kwiecień—październik.	100 80
Losy z roku 1854.	101 10
1860.	159 75
1860.	151 75
1860.	182
1864.	252
1864.	252
1864.	256
1864.	299 50
1864.	300 50
Dług państwa krajowy koronnych.	
w radzie państwa reprezentowanych.	120 45
Anstr. renta złota wolna od pod.	100 05
w wal. Kor. w. od pod.	100 05
inwest. wol. od pod.	91 70
Obligacje kolejowe.	
Kolej Arocyk. Albrechta w srebrze.	98 10
ces. Elżbiety w złocie w. od p.	118
cesarz. Franc. Jozefa w srebrze.	126 80
Arc. Rud. w. K. wol. od pod.	90 30
ces. Elż. 200 zł. m. k. za sztukę.	510
Karola Lud. 200 zł. m. k.	514
Obligacje pierwszeństwa kolejowe.	
Kolej Arocyk. Alb. 300 zł. w sred.	111
ces. Em. 1885 200, 1000, 5000 zł.	99 75
1895 200, 1000, 10000 k.	99 65
Bukowińskiej lokal. 400 Kor.	98 50
Karola Ludwika srebr.	99 35
Lwów-Czern.-Jassy Em. 1894.	99
Dług państw. kraj. kor. węgier.	
Węgierska renta złota.	87 55
Węg. renta w. Kor. wolna od pod.	90 35
Węg. renta w. kor.	90 35
Pożyczka kol. z r. 1889 w złocie.	157
Pożyczka kol. z r. 1889 w srebrze.	155 40
Węg. obligacje propin. w. a.	201
Węg. prem. reg. Cissy.	201
Węg. pożyczka prem. po 100 zł.	201
Obligacje indemnizacyjne hipoteczne.	
Kroacyi i Sławonij.	100 20
Propinacyjne wol. od pod.	100 60
Węgierskie obligacje hip.	97 35
Kroacyi i Sławonij oblig. hip.	98 50
Inne publiczne pożyczki.	
Pożyczka reg. Dunaju z r. 1878.	107
z r. 1889.	99 25
kraj. Bukowiny z r. 1898.	97 15
obl. prop. Bukowiny.	109
Gal. poz. kraj. z r. 1898.	97

Gal. obl. prop. z r. 1888.	99 50	99 40
Poz. miasta Lwowa z r. 1896.	98 30	94 80
z r. 1900.	100 60	101 50
Wiednia z r. 1874.	122 50	123 50
Renta włoska za 100 rz.	108 95	109 25
Poz. nypot. Bułgari z r. 1892.	108 95	109 25
Listy zastawne		
(Obligacje hipot. i listy dłużne).	97 60	98 65
Anstr. zakł. kred. ziem. los. w 50 l.	104 35	—
Bukow. zakł. kred. ziem. los. w 50 l.	97 00	98
Gal. akc. b. h. z 10% pr. l. w 99 1/2 l.	110	111
Gal. los w 50 lat.	100 15	100 60
Gal. los w 60 lat.	95 75	96 75
Gal. Tow. kred. ziem. los w 56 lat.	95 30	96 35
Gal. w 41 lat.	96 80	—
Gal. dawn. emis. w 41 lat.	—	—
Gal. „ „ „ „ 200 Kor.	—	—
Banku kraj. dla Gal. i Lod. w 61 l.	101	102
Banku „ „ „ „ zwr. w 57 1/2 l.	96 75	97 75
Banku „ „ „ „ oblig. komun. 2 emis.	102	102 50
Banku „ „ „ „ 8 e. l. w 42 l.	100 25	101
Banku „ „ „ „ 4 em. l. w 45 l.	96 50	97 50
Banku „ „ „ „ kol. l. w 57 1/2 l.	96 25	97 25
Anstr. węg. Banku los w 40 1/2 l.	100 25	101 25
Anstr. los w 50 l.	100 25	101 25
Obligacje z prawem pierwszeństwa.		
Kolej półn. ces. Ferd. em. z r. 1886.	100 40	101 40
„ „ „ „ „ 1897.	101 25	102 25
„ „ „ „ „ 1898.	100 40	101 40
„ „ „ „ „ 1891.	101	101 50
„ „ „ „ „ 1893.	100 50	101 50
„ „ „ „ „ 1894.	92 10	93 10
Gal. kol. lokalne wschod.	98 45	99 45
Węg.-Gal. kolej em. 1870.	108 20	109 20
„ „ „ „ 1878.	108 20	109 20
„ „ „ „ 1887.	98	99
Losy procentowe. (za sztukę)		
Anstr. Zakł. kredyt. obl. pr. em. 1880.	265	267
po 100 zł. w. a.	269 50	264 50
„ „ „ „ em. 1888 po 100 zł. w. a.	285	289
Tow. f. na Dun. 100 zł. m. k. p. 10%.	254	257
Uregul. Dun. z r. 1870 po 100 zł. w. a.	230	240
Węg. banku hip. pr. l. z. po 100 zł. w. a.	87	90
Poz. miasta Tryestu po 100 zł. m. k.	113	114
Poz. „ „ „ „ po 50 zł. w. a.	—	—
Poz. serbska prem. po 100 fr.	—	—
Tureckie obl. prem. kolej po 400 fr.	—	—
Losy bezprocentowe (za sztukę).		
Budapeszteńskie Basilioa po 5 zł. w. a.	19 70	19 70
Zakł. kr. dia hand. i prz. po 100 zł. w. a.	401	434 50
Ciary po 40 zł. m. k.	909	911
Pożyczka m. inostruku po 20 zł. w. a.	88 50	91
Poz. prem. mias. Krakowa po 20 zł. w. a.	77	80 50
Lubiany po 20 zł.	75	80
Ofen po 40 zł. w. a.	190	190

Pałry po 40 zł. m. k.	182	187
Czerw. krz. anstr. tow. po 10 zł.	55	56
„ „ „ „ węg. tow. po 5 zł.	72	76
Fundacyi Arocyk. Eudoisia po 10 zł.	245	247
Salma po 40 zł. m. k.	77	80
Pożyczka miasta Szaburg po 20 zł.	230	230
St. Genois po 40 zł. m. k.	428	432
Poz. pr. m. Stanisławowa po 20 zł.	—	—
Komunaine m. Wiednia z r. 1874 po 100 zł.	—	—
Akcie przedsiębiorstw transportow.		
Buk. kol. lok. akc. pierw. 200 zł.	400	406
„ „ „ „ akcye zakł. 200 zł.	338	340
Anstr. Tow. żegl. na Dunaju 1500 Kor.	906	908
Kolei półn. ces. Ferdyn. 2100 Kor.	5685	5685
Kotolnyj. kol. lok. (akc. pierw.) 200 zł.	—	—
Kol. Lwów-Belzec (akc. pierw.) 200 zł.	562	567
„ „ „ „ Lwów-Czern.-Jassy 200 zł.	392	400
„ „ „ „ wscnod.-gal.-lokaln. 200 zł.	—	—
„ „ „ „ państwowych 200 zł. = 500 fr.	—	—
„ „ „ „ południowej 200 zł. = 500 fr.	—	—
„ „ „ „ węg. galicyj. lokal. 200 zł.	432	433
Akcie banków (za sztukę)		
Banku Anglo-anstr. 240 Kor.	272	272 50
Peszt. banku handl. 1000 Kor.	2575	2580
Zakł. kred. dia handlu i przem. 820 Kor.	688	689
Węg. banku kredyt. 400 Kor.	485	485 50
Domu anstr. tow. esk. 400 Kor.	584	586
Galic. banku hipotecz. 400 Kor.	280	280
Galic. banku dia handlu i przem. 400 Kor.	—	—
Banku dia krajow. koronnych 400 Kor.	1570	1576
Banku Anstr.-węg. 1400 Ko.	529	540
Banku Związow. (Unionbank) 400 Kor.	243	249
Czesk. banku związk. 200 Kor.	24	25
Zivnostenska banka 200 Kor.	24	25
Akcie przedsiębiorstw przemysł.		
Tow. kopaln. węgla w Briz 100 zł.	700	708
Galic. karp. naft. tow. 500 Kor.	618	622
Anstr. tow. gornicze Alpine 100 zł.	359 50	360 50
Pracznio tow. żelazn. przem. 200 zł.	1410	1420
Schodnicy 500 Kor.	665	675
Tureck. szarz. tytoniow 500 frankow	391 50	392 50
Trifal tow. kop. węgla 70 zł.	—	—
Weksle.		
(Czeki, dewisy krótko term.)	0/0	—
Berlin i niem. m. bank. sa 100 marek	117	117 15
Londyn za 10 funtow ster.	230 20	239 40
Paryż i francusk. m. bank. sa 100 fr.	95 20	95 80
Petersburg i Warszawa sa 100 rubli.	95 12	95 80
Włoskie bank. sa 100 irów	—	—
Waluty.		
Dukat cesarski.	11 35	11 40
20-frankowka.	19 07	19 10
20-markowka.	23 41	23 48
Niemieckie banknoty sa 100 marek	116 97	117 10
Włoskie banknoty sa 100 lir.	95 10	95 30
Ruble banknoty sa 100 rubli.	—	—

CENNIK

hwoskiej lzby handlowej i przemysłowej.

Lwów, dnia 14. listopada 1902.

I. Akcye za sztukę.	
Banku hipot. galic. po 200 zł. (400 K.)	536
Ex dividende 20 Kor.	550
Banku galic. dia handlu i przemysłu po 200 (400 Kor.)	—
Kolei gal. Kar. Lud. po 200 zł. m. k.	556
Kolei Lwów-Czern.-Jassy po 200 zł. w. a. w srebrze (400 Kor.)	565
Garb. w Bzeszowie po 200 zł. (400 Kor.)	—
Fabryki wagonow w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 Kor.	350
Tow. dia galic. przedsięb. elektrycznych wod. po 200 zł. (400 Kor.)	400
420	—
II. Listy zastawne za 100 K.	
bez kuponu bieżącego	—
Banku h. g. 5% w. a. wyl. z 10%.	109 70
Banku h. g. 4 1/2% w. a. los w 50 l.	100
Banku h. g. 4% „ „ „ los w 60 l. po 200 K.	95 50
Banku kraj. 4 1/2% w. a. los w 51 l.	101
Banku kraj. 4% w. a. los w 57 l.	96 75
Towarz. kred. gal. ziem. 4% (1 emis.)	96 60
Towarz. kredyt. galic. ziemsk. 4% los w	